

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2878

Entered as Second Class Matter, September 21, 1908, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2878

NO. 247. — ŠTEV. 247.

NEW YORK, THURSDAY, OCTOBER 21, 1926. — ČETREK, 21. OKTOBRA 1926.

VOLUME XXXIV. — LETNIK XXXIV

DELAVSKI POLOŽAJ V ILLINOISU

Zaposlenost v industrijah Illinois se je izdatno povečala. — Mezde so poskočile za tri odstotke v primeri z letom 1922. — Predsednik Coolidge je proti nižjim carinskim pristojbinam. — Delavci — ne v Florido!

CHICAGO, Ill., 20. oktobra. — Zaposlenost v tvornicah Illinois se je tekom septembra meseca povečala za 2.2 odstotka ter je dosegla s tem najvišjo točko izza maja meseca 1924. 37,000 oseb več kot ob istem času preteklega leta je zaposlenih sedaj v raznih tvornicah.

Višina plač in mezd v tvornicah znaša sedaj približno tri procete nad povprečno višino leta 1922, ki služi kot temelj za ugotovitev številke indeksa, a je še vedno za pet in pol odstotka pod višino septembra meseca 1923.

Prosti urad za preskrbljenje dela je preskrbel tekom meseca septembra delo večjemu številu delavcev kot v katerikoli drugem mesecu izza časa, ko je bil urad ustanovljen. Kljub temu pa je bila ponudba delavcev še vedno večja kot pa povpraševanje po njih. Oficijelno je bilo 123 prosilcev za vsakih sto prostih mest.

Delavske prilike v večini industrij so bile majhne in povečanje zaposlenosti je bilo posebno v sezonskem delu. Tvornice za konzerve so pomnožile svoje delavske sile za 283 odstotkov. Tvornice candyja za 43 odstotkov, strojarne za 137 odstotkov in izdelovalnice krzna za 45 odstotkov.

Železna in jeklarska industrija sta pomnožili število svojih delavcev z amalo več kot kot en odstotek. Isto velja glede predilne industrije. Temu nasproti pa je bilo v kolarskih napravah odslavljenih skoro pet odstotkov delavcev, in v tvornicah za avtomobile dva odstotka.

Izključno le krojaška industrija med devetimi glavnimi industrijami kaže zaposlenost pod višino septembra preteklega leta. V splošnem je zaposlenih šest odstotkov in pol manj delavcev v tej industriji kot pa v preteklem letu.

Uradniki strokovnih organizacij v Floridi so poslali v New York poročila, v katerih svare delavce, naj ne pridejo v Florido v upanju, da vlada tam pomanjkanje delavcev in da se dobro zasluži.

John Coughlin, tajnik centralnega strokovnega in delavskega sveta za New York, je objavil včeraj vsebino pisma, katero je dobil od W. Clementsa, predsednika Miami Central Labor unije glede delavskega položaja v Floridi.

— Mi imamo več kot dovolj ljudi v vseh industrijah, — se glasi v cirkularju, ki je naslovljen na vse delavske organizacije dežele. — Najemnine in življenski stroški so izvanredno visoki, in kdor nimam dovolj denarja, da se preživi preko zime, naj ne hodi v Florido.

Manifest, katerega so podpisali bankirji in industrijalci šestnajstih dežel in v katerem zahtevajo, naj se odpravi vse carinske omejitve; je povzročil v Angliji in Nemčiji številna priznanja, v Franciji pa lahke dvome.

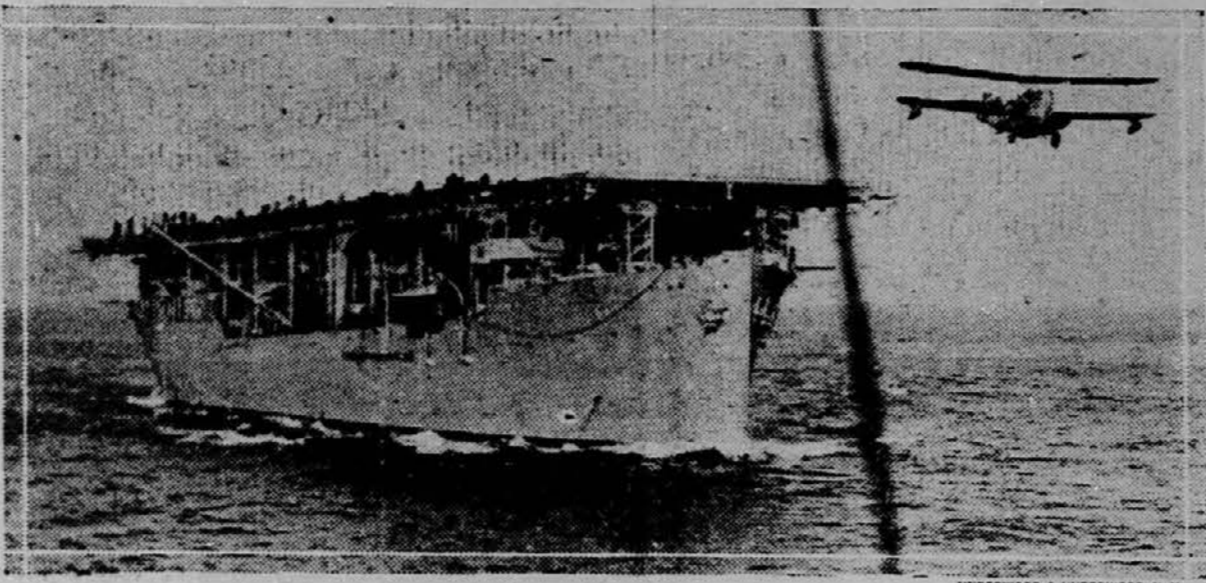
V newyorških krogih domnevajo, da ne pomenja manifest nikake zahteve, da se uveljavi prosto trgovino in nikakega poziva na naslov Združenih držav, naj nizižajo svojo varstveno carino. Neki bankir na Wall St. je rekel, da so ameriški bankirji podpisali manifest le v namenu, da pokažejo evropskim bankirjem in industrijalcem svojo dobro voljo, da pomagajo.

V Berlinu so razni vrednostni papirji poskočili za trinajst točk.

Večina berlinskih listov sluti v manifestu priznanje bankirjev in posojevalcev celega sveta, da je v sedanjem času svetovna trgovina na slabih nogah in da je treba iskati vzrok za to v glavnem v gospodarskih klavzulah versaillske mirovne pogodbe.

Rojaki, naročajte se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

PRISTAJALIŠČE NA ODPRTEM MORJU

Slika nam kaže ameriško bojno ladjo "Langley", ki je tako preurejena, da se lahko z njenega krova spuščajo aeroplani in pristajajo na nji.

Gen. Obregon naj bo predsednik Mehike!

Agitacija za povratek generala Obregona je pridobila na moči. — 200 poslancev in 45 senatorjev se zavzema za predlogo, ki bi očistila pot za zopetno izvolitev Obregona na mesto predsednika.

MEXICO CITY, Mehika, 20. oktobra. — Predlog, da se izpremeni ustavo na tak način, da bo dovoljevala zopetno izvolitev predsednika, a pod pogojem, da premine vsaj en termin med časom, ko se umakne ter se nato zopet poteza za urad, je povzročil včeraj v poslanski zbornici burno debato. Predlogo so vložili prijatelji prejšnjega predsed. Obregona, ki ga skušajo napotiti, da se zopet poteza za urad predsednika.

Prijatelji generala so dobili obljube dvesto poslancev, da bodo podpirali predlog, a manjšina v poslanski zbornici je odločno proti odredbi.

Poleg obljub večine poslancev so dobili prijatelji in pristasi Obregona tudi obljube 45 senatorjev, da bodo glasovali za predlogo, kadar bo predložena senatu.

Bordel Mangel, poslanec iz države Guanajuato, in eden prvotnih revolucionarjev proti Porfiriju Diazu, je izjavil včeraj, da bi bila v Mehiki, kjer je državljanska organizacija v slabem stanju, zopet na izvolitev Obregona nevarna.

Ta načrt skuša upravičiti gotova skupina z napačno domnevo, da predstavlja povratek Obregona narodno potrebo. Današnji položaj pa je sličen onemu v dneh Diazovega režima, ko so pristasi Oaxaca Indijancev dvignili križ zopetne izvolitve, ki je imel za posledico ustanovljenje diktatorstva države Oaxaca.

Splošno mnenje je očitno, da je general Obregon sicer neke vrste mehiški Napoleon na bojnem polju, da pa ni zadostno uspešni državnik, da bi vodil mehiški narod v vznemirjenih političnih časih.

Stavka premogarjev v West Virginiji.
MORGANTOWN, W. Va., 20. oktobra. — Stavka, že tretja, katerega je odredila United Mine Workers izza 1. aprila, se vrši sedaj v tej pokrajini. Premogovne družbe trdijo sicer, da imajo dovolj ljudi, da nadomestijo stavarke, a unijski voditelji vedo, da bo z vsakim dnem bolj občutili posledice stavke.

Aretacija v zadevi poštnega rop.

V bližini Wilkes barre, Pa., je bil aretiran neki moški v zvezi s poštnim ropom v Elizabeth. — Sledovi krogelj na avtomobilu.

WILKES BARRE, Pa., 19. okt. V premogarski naselbini Moca-naqua, ki se nahaja v bližini tukajšnjega kraja, je bil včeraj aretiran neki San Constanzo, v zvezi z roparskim napadom na poštni avtomobil v Elizabeth, N. J. Tukajšnja policija je našla na cesti zapuščen avtomobil, ki je kazal šest vdolbin krogelj. Licenčne plošče so bile iz države Pennsylvania, a pod sedežem so našli dve plošči iz New Jersey, ki sta bili izstavljeni na San Constanza. Slednji je prišel kmalu sam na policijsko stražnico, po avtomobil, a je bil takoj aretiran. Njegov brat se nahaja v ječi radi roparskega napada v Plymouth, Pa.

Komaj je policija v Elizabeth proti jamščini \$2000 izpustila aretiranecega William Gleasona ki je bil prijeto v zvezi z roparskim napadom v Elizabeth, ko je bil aretiran že nadaljni moški kot osumljenec. Po ostrem zaslišanju pa je bil aretirani zopet izpuščen.

Malo po polnoči je telefoniral neki neznanec v policijski glavni stan v Elizabeth. Brzojavili so takoj policiji v Jersey City, ki je poslala sto mož v dotično gostilno. Mirno pa je stalo tam šest gostov, ki so izjavili, da ne vedo ničesar o telefonskem klicu.

Žena oslenila svojega moža.

Žena je baje iz ljubečumnosti oslepila svojega moža. — Težka obtožba je dvignena proti Mrs. Myerson.

Mrs. Freda Meyerson, s Clara St., Brooklyn, se mora zagovarjati pred poroto v Kings County sodišču proti obtožbi, da je oslepila svojega moža, Izidorja Meyerson, izdelovalca ženskih oblek. Kot razvidno iz obtožnice ter pridejanega komentarja pomožnega okrajnega pravdnika Joseph Gallagherja, je bil motiv za dejanje blazna ljubečumnost Mrs. Meyerson, ki je deset let starejša od svojega moža in ki se je jezila nad prijaznim obnašanjem Meyersona napram odjemalkam. Glasi se, da je Mrs. Meyerson že prej "po-

Delavski voditelj Eugene V. Debs včeraj umrl.

Zadnjih pet dni je bil nezavesten. — Podlegel je boleznim na ledicah. — Pokojnik je bil star 70 let.

CHICAGO, Ill., 20. oktobra. — Znani prvobornik socijalizma v Združenih državah, Eugene V. Debs, je umrl v nekem sanatoriju v tukajšnji bližini. Zadnjih pet dni se ni zavedel. Dva zdravnika sta bila neprestano ob njegovi smrtni postelji. Njegovo telo je bilo ledeno mrzlo kljub temu, da je znašala njegova temperatura 104 stopinje. Umrl je v enoinsemdesetem letu svoje starosti.

Koliko izdajo ženske za lase?

CHICAGO, Ill., 20. oktobra. — Z uvedanjem moderne frizure pri ženskah ter mode kratkih las se je neizmerno dvignila frizerska industrija, ter se računa, da zaslužio brvevi na ta način vsako leto \$150,000,000 več, kot v prejšnjih časih, ko so ženske nosile še dolge lase.

Pet milijonov žensk in deklic obiskuje redno brivnice, a moški so še vedno glavni gostje briveev, ker puste v brivnicah vsako leto \$750,000,000.

Moški izdajo vsako leto 100 tisoč dolarjev izključno le za obrazno masažo.

Svarila svojega moža, da ga bo oslepila, če bo nadaljeval s svojimi pozornostmi. Meyerson pa je izjavil, da je njegovo obnašanje izključno trgovska prijaznost.

V obtožnici se glasi, da je Meyerson oslepil, ker mu je žena vrgla obraz vrelo vodo, pomešano s kislino.

NORVEŠKA ZAVRGLA PROHIBICIJO

Norvežani so zavrnili prohibicijo tekom splošnega ljudskega glasovanja. — Odločno je proti prodaji pijač z 21 odstotki alkohola. — Prohibicija je bila uveljavljena leta 1919 z malenkostno večino. — Istotako kot v Ameriki.

OSLO, Norveška, 20. oktobra. — Zaključne šetvilke glede predvčerajšnjega ljudskega glasovanja o prohibiciji niso še na razpolago, a zaenkrat vse kaže, da pomenja glasovanje odločilno zmago mokračev. Upajo, da bo znašala večina proti prohibiciji najmanj 120,000. Sedanja postava izključuje pijače, ki imajo več kot 21 odstotkov alkoholne vsebine.

V Oslo je bilo oddanih 103,400 glasov proti prohibiciji in le 15,400 za prohibicijo.

Čprav so poročila iz vseh delov dežele kazala, da se je pojavila odločna izprememba v javnem mnenju, prekaša vendar zmaga mokračev vsa pričakovanja. V splošnem govornem, kažejo vsi iztočni in severni okraji Norveške ali odločne protiprohibicijske večine ali pa vsaj odločilne napredke v to smer, dočim so vzdržali suhači svoj oprijem na iztoku in zapadu, čeprav s precej zmanjšanimi večini.

Totalna prohibicija je bila uvedena na Norveškem potom začasnega vladnega odloka ob izbruhu svetovne vojne. Leta 1919 se je vršilo splošno glasovanje z rezultatom, da je 489,017 ljudi, moških in žensk, glasovalo za prohibicijo in 304,673 proti prohibiciji, ki je postala vsled tega trajna.

Od onega časa naprej pa niso bile srečne izkušnje naroda glede delovanja prohibicijske postave. Pojavila se je redna trgovina vtihotapljanja žganih pijač iz Nemčije. Ladje, zaposlene s tem delom, so imele za poveljnike prejšnje nemške častnike podmorskih čolnov. Z odločnimi odredbami, ki so vključevale zaplenjene tovora in ladij, poleg težke globe ter zapora, se je oblastim posrečilo zmanjšati vtihotapljanje žganih pijač do gotovega obsega, a država je imela pri tem velike stroške.

Leta 1923 so zaplenili carinski uradniki in policisti 624,183 litrov žganih pijač. V prihodnjih dveh letih so tozadevne številke nekoliko padle. Ceni se, da operira na Norveškem nekako tisoč nepostavnih žganjekuhov.

Splošno ljudsko glasovanje glede prohibicije je bilo predlagano v prestolnem govoru, ki je bil prečitán pri formalnem otvorjenju državnega zbora v januarju. Pred tem pa je bilo opaziti že živahno agitacijo za preklicanje postave, ki prepoveduje alkoholične pijače, ki imajo več kot 21 odstotkov.

Pred sedmimi leti je bila sprejeta postava, ki je prepovedovala vse pijače, vsebujoče več kot 14 odstotkov alkohola. Postava pa je bila izpremenjena leta 1923, ko so povečali odstotek alkoholne moči na 21 odstotkov.

Seznam.

To je seznam, ki pokaže, koliko ameriškega ali kanadskega denarja nam je treba poslati, da poskrbimo v stari domovini izplačilo označenega zneska, bodisi v dolarjih ali lirah. Podatki so veljavni do preklica, ki se po potrebi objavi na tem mestu. Ne dvomimo, da vam bo ta ponudba uga jala, posebno še, ako boste vpoštevali svojo koricist in našo zanesljivo ter točno postrežbo.

Dinarji	Lire
Din. .... 500 . . . . . \$ 9.45	Lir . . . . . 100 . . . . . \$ 4.95
Din. .... 1,000 . . . . . \$ 18.80	Lir . . . . . 200 . . . . . \$ 9.80
Din. .... 2,500 . . . . . \$ 46.25	Lir . . . . . 300 . . . . . \$14.10
Din. .... 5,000 . . . . . \$ 92.00	Lir . . . . . 500 . . . . . \$23.00
Din. .... 10,000 . . . . . \$183.00	Lir . . . . . 1000 . . . . . \$45.00

Za pošiljave, ki presegajo Desettisoč Dinarjev ali pa Dvatisoč Lir dovoljujemo poseben znesku primeren popust.

Nakazila po brzojavnem plimu izvrinjemo v najkrajšem času ter računamo za stroške \$1.—

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street Phone: CORTLANDT 4687 New York, N. Y.

Posebni podatki.
Pristojbina za izplačila ameriških dolarjev v Jugoslaviji in Italiji znaša kakor sledi: za \$25. ali manj zmesek 75 centov; od \$25. naprej do \$300. po 3 cente od vsakega dolarja. Za večje svote po posebnem dogovoru.

